

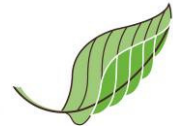
AANLEG AARDGASTRANSPORTLEIDING BORNERBROEK – EPE

Update beschermde flora

In opdracht van: NV Nederlandse Gasunie

K. Lotterman & D. Heijkers

Nijmegen, 20 oktober 2009

1. Aanleiding

De Gasunie is voornemens een Gastransportleiding aan te leggen op het tracé Bornerbroek – Epe. Door Bureau Natuurbalans – Limes Divergens is in 2008 onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde flora en fauna op het betreffende tracé (Heijkers & Lotterman, 2009). Dit rapport heeft ter inzage gelegen voor omwonenden.

De heer Jo Schunselaar (actief als vrijwilliger voor Floron vnl. in de regio Twente), heeft naar aanleiding van de natuurtoets contact opgenomen met de Gasunie om te wijzen op enkele aanvullende natuurwaarden. Door Natuurbalans is vervolgens contact gezocht met dhr. Schunselaar voor meer informatie. Naar aanleiding van deze informatie is een kort aanvullend veldbezoek afgelegd en is beschouwd hoe om dient te worden gegaan met de groeiplaatsen van beschermde planten.

2. Locaties

Dhr. Schunselaar gaf twee groeiplaatsen aan van Rietorchis en Gevlekte orchis op of nabij het geplande tracé:

1. Een grote groeiplaats van Rietorchis, Gevlekte orchis en hun hybride op de op- en afrteilanden van afslag 27 van de A35. Ter plaatse staan de orchideeën samen met een aantal andere bijzondere soorten in een matig voedselrijk vochtig grasland waar voedselarm kwelwater aan de oppervlakte komt. De groeiplaatsen zelf liggen buiten het tracé maar van belang is dat de kwelsituatie door de werkzaamheden niet in gevaar komt.
2. Ter hoogte van afslag 26 van de A35 bevindt zich aan de noordkant een vijver die een scheiding vormt tussen het (relatief nieuwe) industriegebied Marssteden en de A35. Ook hier zijn door dhr. Schunselaar enkele Gevlekte orchissen en een Rietorchis aangetroffen. Naast deze twee beschermde soorten komen er diverse andere zeldzame plantensoorten voor. Op ons verzoek heeft dhr. Schunselaar de vindplaatsen zo exact mogelijk op kaart ingetekend.

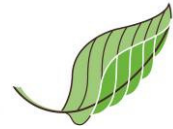
3. Resultaten

Maandag 12 oktober 2009 is door een medewerker van Bureau Natuurbalans-Limes Divergens een veldbezoek aan de locatie gebracht. Hieronder volgen kort de resultaten.

Locatie afslag Hengelo

De kwelsituatie ter plaatse was duidelijk, met name in het zuidwestelijke kwadrant van de afslag. De orchissen werden niet gezien, wat te wijten is aan het late seizoen en de gemaaide situatie ter plaatse. Bij de Gasunie is de kaart opgevraagd met de invloed van bemaling op de grondwaterstand. Uit de kaart bleek dat de verste invloedssfeer van de leiding op de grondwaterstand (met een voorspelde grondwaterpeildaling van 5 cm) op ruim afstand van de waardevolle vegetaties liggen. Tijdelijke bemaling zal dan ook niet leiden tot negatieve effecten.

Locatie Marssteden

Evenals bij de vorige locatie waren de orchideeën ter plaatse niet terug te vinden. De vegetatie zag er echter wel geschikt uit, waardoor over de aanwezigheid van orchideeën niet wordt getwijfeld.

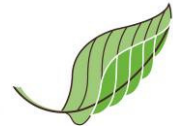

Figuur 1: Overzicht vindplaatsen orchideeën en enkele rode lijstsoorten op locatie marssteden.

In figuur 1 staan de vindplaatsen van 7 Gevlekte orchissen en 1 Rietorchis zo nauwkeurig mogelijk aangegeven (locaties aangeleverd door dhr. Schunselaar). Verder zijn vindplaatsen van 2 Rode Lijstsoorten aangegeven, Kruipbrem en Pilvaren. Deze soorten zijn niet beschermd. Ook is de ligging van een bijzonder heideterrein aangegeven waar veel Rode Lijstsoorten en overige bijzondere soorten gevonden zijn. Dit terrein ondervindt echter geen gevaar van de leidingaanleg, aangezien daar geen werkzaamheden of aanvoerwegen gepland zijn.

Met betrekking tot de groeiplaatsen van de orchideeën kan het volgende worden vastgesteld:

- De meest westelijke vindplaats van twee gevlekte orchissen ligt ongeveer op de plaats van het werkeiland voor de HDD boringen.
- De overige vindplaatsen van orchideeën liggen vlakbij de aanvoerroute.

4. Conclusies

Om te voorkomen dat het voorbestaan van de wettelijke beschermde orchideeën door de werkzaamheden bedreigd wordt, worden de volgende maatregelen voorgesteld:

Mitigerende maatregelen werkeiland:

- De exacte groeiplaatsen van de orchideeën worden in 2010 in de bloeitijd (mei-juni) vastgelegd en gemarkeerd.
- De werkzaamheden op de groeiplaats starten niet voor 1 juli.
- De vegetatie wordt voorafgaand aan de werkzaamheden kort gemaaid met een natuurvriendelijke maaier (geen klepelmaaier!), waarna het maaisel wordt afgevoerd.
- De zode met de wortelknollen van de orchideeën wordt in zijn geheel uitgestoken, waarbij de zode een minimale dikte heeft van 20 cm.
- Deze zode wordt in depot gezet. Dit kan bijvoorbeeld door de zode op een worteldoek op een vlakke plaats in de buurt te zetten. Er dient voor gezorgd te worden dat de zode in droge periodes niet uitdroogt, zeker net na het uitsteken van de zode.
- Na afloop van de werkzaamheden wordt de zode op de oorspronkelijke locatie teruggeplaatst.
- De werkzaamheden staan onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog.

Mitigerende maatregelen aanvoerroute:

- De exacte groeiplaatsen van de orchideeën worden in 2010 in de bloeitijd (mei-juni) vastgelegd en gemarkeerd.
- Bij de aanleg van de aanvoerroute worden groeiplaatsen van orchideeën ontzien. De aanvoerroute loopt zo dicht mogelijk langs de A35 over het vlakke deel van het grasland. De flauwe, natuurvriendelijke oevers van de vijver worden niet bereiden en hier wordt geen materiaal opgeslagen.
- De aanvoerroute zal aangelegd worden door eerst een worteldoek over de vegetatie te leggen, daarover een laag zand aan te brengen en daarover rijplaten te leggen. Na afloop van de werkzaamheden worden deze weer zo snel mogelijk verwijderd.

5. Ontheffing Flora- en Faunawet

Voor Gevlekte orchis dient ontheffing op de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 8, betreffende het beschadigen van de groeiplaats van een beschermde soort.

Gevlekte orchis is een soort van tabel 2. Een ontheffingaanvraag voor soorten uit tabel 2 wordt getoetst middels de 'lichte toets', wat inhoudt dat de gunstige staat van instandhouding van de soort gewaarborgd dient te blijven. Van de Gevlekte orchis komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de hiervoor beschreven mitigerende maatregelen.